Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.
Nr. Wilno, dnia 24 czerwca 1935 r.- 1311.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.
Kronika.

"Echo de Paris" o projekcie ponownej noty państw sygnatarjuszy do Litwy. "L.Aidas" Nr.140 /VI.1935/:"Echo de Paris" zamieszcza artykuł, w którym wyraża zdanie, iż wspólna nota francusko-angielska-włoska do Litwy nie jest potrzebna.-

Z pobytu profesorów litewskich w Moskwie. "Liet.Aidas" Nr.140 /VI.1935/:Dnia 19 czerwca z Kowna do Moskwy przybyło prezydjum lit.T-wa Badania Kultury Wschodniej w składzie profesorów:M.Birżyszki,Wacława Birżyszki,Kreve-Mickieviciusa,Jonynasa,Augustaitisa i Sruogi.-

Na dworcu w Moskwie przybyłych powitali: lit.minister pełnomocny w Moskwie p.Bałtruszaitis, prezes"Voksu" A.Rosef i inni. W rozmowie z przedstawicielami prasy sowieckiej prof.Birżyszka oświadczył, iż celem wycieczki jest zapoznanie się z rozwojem kultury sowieckiej, aby w ten sposób umożliwić Litwie wykorzystanie wyników osiągniętych w tej dziedzinie przez Sowiety. M.in. prof. Birżyszka wskazał na zacieśnienie się w ostatnich czasach litewsko-sowieckich stosunków kulturalnych. Prezes "Voksu" A.Rosef wydał na cześć gości litewskich obiad, w którym wzięli udział zastępca sowieckiego komisarza do spraw zagranicznych Stomoniakow i in. Panowie A.Rosef i Birżyszka wygłosili przemówienia powitalne. W imieniu uczonych sowieckich gości litewskich powitał prof.Pletniew.-

Projekt nowych demonstracyj antylitewskich w Prusach Wschodnich. "Rytas" Nr.139 /VI.1935/:Według informacyj prasy pruskiej, czynione są przygotowania do mających się odbyć w dniach 17 i 18 sierpnia r.b. w Tylży demonstracyj przeciwko Wschodowi i Litwie. Demonstracje te zostały zainicjowane przez Związek Bojowników Frontu Wschodniego. W demonstracji weźmie udział ok.50 tys. tych bojowników. Demonstracje będą się odbywały na wybrzeżu Niemna. W demonstracjach tych mają wziąć udział min.Goering, gen.Licman /który w czasie wojny rządził Litwą/oraz znany Koch.-

Prof. Dailide kandydatem na stanowisko konsula lit. w Nowym Yorku. "Sekmadienis" Nr.25 /VI.1935/:Na stanowisko litewskiego konsula generalnego w Nowym Yorku zamiast zamianowanego ministra pełnomocnego p.Żadejkisa ma być wyznaczony referent M.S.Z. członek zarządu lit.Związku Dziennikarzy p.Dailide.-

Linja lotnicza Moskwa-Kowno-Londyn. "Sekmadienis" Nr.25 /VI.1935/:W tych dniach uruchomiona zostanie nowa linja lotnicza na trasie Moskwa-Kowno-Londyn. Podróż z Moskwy do Londynu trwać będzie 15 godzin.-

Dokoła transatlantyckiego lotu por. Vaitkusa. "Liet.Żinios" Nr.139 /VI.1935/:Według informacyj z Brooklyn N.Y., por.Vaitkus ukończył wszelkie przygotowania z zamierzonym drugim litewskim lotem transatlantyckim. Obecnie porucznik Vaitkus bawi w Nowym Yorku, gdzie wyczekuje na pomyślny stan atmosferyczny.

Radjo Kowieńskie /z 24.VI.1935/podaje komunikat Aeroklubu Litewskiego, z którego wynika, iż w dn.26 czerwca r.b. por.Vaitkus będzie definitywnie przygotowany do lotu.-

Oświadczenie dr. Stanisława Rondomańskiego. /VI.1935/: Z obowiązku informacyjnego podajemy, iż prasa polska zamieszcza oświadczenie dr.Stanisława Rondomańskiego następującej treści:

"Warszawa. Pat. Dr.Stanisław Rondomański, kapitan-lekarz armji polskiej, zam.w N.-Święcianach, nadesłał nam następujące oświadczenie:

W związku ze stałemi nietaktowanemi i wrogiemi w stosunku do Państwa Polskiego i jego obywateli publicznemi napaściami p.Andrzeja Rondomańskiego w Radjo Kowieńskiem, a zwłaszcza ostatniem w tak ciężkich i tragicznych dla całego Narodu Polskiego chwilach po zgonie wszystkim nam drogiego Marszałka Polski, ja, brat Andrzeja Rondomańskiego, głęboko dotknięty w swoich najświętszych uczuciach narodowych, publicznie potępiam nieobliczalne jego wystąpienia i zrywam wszelkie stosunki rodzinne".-

Powyższą wiadomość podały:"Kur.Wil." Nr.168 oraz "Polska Zbrojna" Nr.171 i inne pisma.-

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

"E c h o d e P a r i s" o p r o j e k c i e p o n o w n e j n o t y p a ń s t w s y g n a t a r j u s z y d o L i t w y . "L.Aidas" Nr.140 /VI.1935/:"Echo de Paris" zamieszcza artykuł, w którym wyraża zdanie, iż wspólna nota francusko-angielska-włoska do Litwy nie jest potrzebna.-

Z p o b y t u p r o f e s o r ó w l i t e w s k i c h w M o s k w i e . "Liet.Aidas" Nr.140 /VI.1935/:Dnia 19 czerwca z Kowna do Moskwy przybyło prezydjum lit.T-wa Badania Kultury Wschodniej w składzie profesorów:M.Biržyszki,Wacława Biržyszki,Kreve-Mickiewicziusa,Jonynasa,Augustaitisa i Srugi.-

Na dworcu w Moskwie przybyłych powitali: lit.minister pełnomocny w Moskwie p.Baltruszaitis, prezes"Voksu" A.Rosef i inni. W rozmowie z przedstawicielami prasy sowieckiej prof.Biržyszka oświadczył, iż celem wycieczki jest zapoznanie się z rozwojem kultury sowieckiej, aby w ten sposób umożliwić Litwie wykorzystanie wyników osiągniętych w tej dziedzinie przez Sowiety. M.in. prof. Biržyszka wskazał na zacieśnienie się w ostatnich czasach litewsko-sowieckich stosunków kulturalnych. Prezes "Voksu" A.Rosef wydał na cześć gości litewskich obiad, w którym wzięli udział zastępca sowieckiego komisarza do spraw zagranicznych Stomoniakow i in. Panowie A.Rosef i Biržyszka wygłosili przemówienia powitalne. W imieniu uczonych sowieckich gości litewskich powitał prof.Pletniew.-

P r o j e k t n o w y c h d e m o n s t r a c y j a n t y l i t e w s k i c h w P r u s a c h W s c h o d n i c h . "Rytas" Nr.139 /VI.1935/:Według informacyj prasy pruskiej, czynione są przygotowania do mających się odbyć w dniach 17 i 18 sierpnia r.b. w Tylży demonstracyj przeciwko Wschodowi i Litwie. Demonstracje te zostały zainicjowane przez Związek Bojowników Frontu Wschodniego. W demonstracji weźmie udział ok.50 tys. tych bojowników. Demonstracje będą się odbywały na wybrzeżu Niemna. W demonstracjach tych mają wziąć udział min.Goering, gen.Litzman /który w czasie wojny rządził Litwą/oraz znany Koch.-

P r o f . D a l l i d e k a n d y d a t e m n a s t a n o w i s k o k o n s u l a l i t . w N o w y m Y o r k u . "Sekmadienis" Nr.25 /VI.1935/:Na stanowisko litewskiego konsula generalnego w Nowym Yorku zamiast zamianowanego ministra pełnomocnego p.Żadejkisa ma być wyznaczony referent M.S.Z. członek zarządu lit.Związku Dziennikarzy p.Dallide.-

L i n j a l o t n i c z a M o s k w a - K o w n o - L o n d y n . "Sekmadienis" Nr.25 /VI.1935/:W tych dniach uruchomiona zostanie nowa linja lotnicza na trasie Moskwa-Kowno-Londyn. Podróż z Moskwy do Londynu trwać będzie 15 godzin.-

D o k o ł a t r a n s a t l a n t y c k i e g o l o t u p o r . V a i t k u s a . "Liet.Žinios" Nr.139 /VI.1935/:Według informacyj z Brooklyn N.Y., por.Vaitkus ukończył wszelkie przygotowania z zamierzonym drugim litewskim lotem transatlantyckim. Obecnie porucznik Vaitkus bawi w Nowym Yorku, gdzie wyczekuje na pomyślny stan atmosferyczny.

Radjo Kowieńskie /z 24.VI.1935/podaje komunikat Aeroklubu Litewskiego, z którego wynika, iż w dn.26 czerwca r.b. por.Vaitkus będzie definitywnie przygotowany do lotu.-

O ś w i a d c z e n i e d r . S t a n i s ł a w a R o n d o m a ń s k i e g o . /VI.1935/: Z obowiązku informacyjnego podajemy, iż prasa polska zamieszcza oświadczenie dr.Stanisława Rondomańskiego następującej treści:

"Warszawa. Pat. Dr.Stanisław Rondomański, kapitan-lekarz armji polskiej, zam.w N.-Święcianach, nadesłał nam następujące oświadczenie:

W związku ze stałemi nietaktowanemi i wrogiemi w stosunku do Państwa Polskiego i jego obywateli publicznemi napaściami p.Andrzeja Rondomańskiego w Radjo Kowieńskiem, a zwłaszcza ostatniem w tak ciężkich i tragicznych dla całego Narodu Polskiego chwilach po zgonie wszystkim nam drogiego Marszałka Polski, ja, brat Andrzeja Rondomańskiego, głęboko dotknięty w swoich najświętszych uczuciach narodowych, publicznie potępiam nieobliczalne jego wystąpienia i zrywam wszelkie stosunki rodzinne".-

Powyższą wiadomość podały:"Kur.Wil." Nr.168 oraz "Polska Zbrojna" Nr.171 i inne pisma.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

O b c h ó d X V - l e c i a o r g a n u Z w i ą z k u S z a u l i s ó w "T r i m i t a s a". "Liet.Aidas" Nr.140 z 21.VI.1935 r. donosi, iż dn.19 czerwca r.b. w czasie herbatki, zorganizowanej z okazji XV-lecia istnienia organu lit.Związku Szaulisów "Trimitasa" lit.minister Sprawiedliwości S.Szylingas wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, że, jakkolwiek lit.Związek Strzelecki w ciągu 15-tu lat na drodze swej napotykał liczne trudności, jednakże nigdy nie zbłądził i bardzo wiele dał z siebie Litwie, a to dlatego, iż zawsze posiadał poważne kierownictwo. Życząc pomyślnego rozwoju Związkowi Szaulisów, min.Szylingas wyraził zdanie, iż jedność jest gwarancją przyszłości, do której Litwini dążą i którą osiągnąć należy.

Następnie przemawiał dowódca armji litewskiej, pułkownik Sztabu Generalnego St.Rasztikis, który, omawiając m.in. sprawę przeprowadzonych w Związku Strzeleckim reform w kierunku militaryzacji tej organizacji, zaprzeczył pogłoskom, jakoby w wyniku tej reformy zarówno Zw.Szaulisów, jak i "Trimitas" zostaną całkowicie "uwojskowione". Płk.Rasztikis wyraził zdanie, iż obok tego "uwojskowienia" Związek Strzelecki musi nadal prowadzić doniosłą pracę społeczną i kulturalną.-

M i n i s t e r O ś w i a t y p r o f .J. T o n k u n a s o r e f o r m a c h o ś w i a t o w y c h w L i t w i e. "Liet. Aidas" Nr.140 z 21.VI.1935 r. donosi, iż litewski minister Oświaty prof.J.Tonkunas w wywiadzie prasowym poinformował, iż jesienią r.b. w Kownie i Kłajpedzie utworzone zostaną dwa instytuty pedagogiczne. Instytuty te co roku będą kształciły po 180 nowych nauczycieli. Studja w instytutach pedagogicznych będą bezpłatne, zaś osoby nieposiadające dostatecznych środków będą brały stypendja.

W dalszym ciągu minister Oświaty zaznaczył, iż na przyszłość w szkołach męskich główny nacisk będzie się kładło na naukę języka angielskiego, zaś w szkołach żeńskich - na naukę jęz.francuskiego. Co się tyczy reformy pisowni litewskiej, to w r.1935/36 nie zostanie ona jeszcze w szkolnictwie uwzględniona.-

K r o n i k a .

D o k o ł a k o n f l i k t u w ł o n i e Z w i ą z k u L u d o w c ó w. "Sekmadienis" Nr.25 /VI.1935/:Dyrektor Funduszu Prasy p.Żygelis w związku z usunięciem go z partji Ludowców wystosował do centralnego komitetu partji Ludowców oświadczenie protestacyjne.-

U t w o r z e n i e I z b y P r a c y w L i t w i e. "L.Aidas" Nr.141 /VI.1935/:Dnia 21 czerwca 1935 r. lit.Gabinet Ministrów rozpatrzył i zatwierdził ustawę o utworzeniu w Litwie Izby Pracy.-

P o d r ó ż W. U ż d a v i n y s a d o p a ń s t w p o ł u d n i o w o - e u r o p e j s k i c h. "Liet.Żinios" Nr.139 /VI.35/: Redaktor "Musų Vilnius" W.Uždavinys w końcu maja 1935 r. udał się w podróż do państw południowo-europejskich. Po zwiedzeniu Hiszpanji i Portugalji Uždavinys udał się do Anglji. Do Litwy p.Uždavinys powróci w końcu czerwca r.b.-

L i c z b a b y ł y c h w o j s k o w y c h w p o l i c j i l i t e w s k i e j. "L.Aidas" Nr.140 /VI.1935 r./:W litewskiej policji mundurowej oraz w policji granicznej pracuje obecnie 3.560 byłych wojskowych, w czem 259 oficerów.-

W s p r a w i e Z w i ą z k u O r g a n i z a c y j P o p i e r a n i a S i ł y Z b r o j n e j. "Rytas" Nr.140 /VI.1935/,nawiązując do powstania w Litwie Związku Organizacyj Popierania Siły Zbrojnej, wskazuje na konieczność zajęcia się zagwarantowaniem bezpieczeństwa ludności cywilnej na wypadek przyszłej wojny. "Rytas" wyraża zdanie, iż kwestja ta posiada ogromne znaczenie, gdyż przyszła wojna niechybnie będzie polegała na niszczeniu ośrodków wewnątrz kraju.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

W i ę z i e n n i c t w o w K ł a j p e d z i e. "L.Aidas"141: Kraj Kłajpedzki posiada 5 więzień, mogących pomieścić 206 osób. Liczba więźniów w Kraju Kłajpedzkim waha się obecnie od 213 do 275. Więzienie kłajpedzkie posiada 130 miejsc, w Szyłokarczmie 40 i w więzieniach w Prekule, Ruśni i Weszwilach po 12 miejsc.W 1934 r. w Kr.Kłajpedzkim ogółem uwięziono 2.110 osób,w czem 427 kobiet.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Obchód XV-lecia organu Związku Szaulisów "Trimitas". "Liet.Aidas" Nr.140 z 21.VI.1935 r. donosi, iż dn.19 czerwca r.b. w czasie herbatki, zorganizowanej z okazji XV-lecia istnienia organu lit.Związku Szaulisów "Trimitas" lit.minister Sprawiedliwości S.Szylingas wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, że, jakkolwiek lit.Związek Strzelecki w ciągu 15-tu lat na drodze swej napotykał liczne trudności, jednakże nigdy nie zbłądził i bardzo wiele dał z siebie Litwie, a to dlatego, iż zawsze posiadał poważne kierownictwo. Życząc pomyślnego rozwoju Związkowi Szaulisów, min.Szylingas wyraził zdanie, iż jedność jest gwarancją przyszłości, do której Litwini dążą i którą osiągnąć należy.

Następnie przemawiał dowódca armji litewskiej, pułkownik Sztabu Generalnego St.Rasztikis, który, omawiając m.in. sprawę przeprowadzonych w Związku Strzeleckim reform w kierunku militaryzacji tej organizacji, zaprzeczył pogłoskom, jakoby w wyniku tej reformy zarówno Zw.Szaulisów,/jak i "Trimitas" zostaną całkowicie "uwojskowione". Płk.Raszt. wyraził zdanie, iż obok tego "uwojskowienia" Związek Strzelecki musi nadal prowadzić doniosłą pracę społeczną i kulturalną.-

Minister Oświaty prof.J.Tonkunas o reformach oświatowych w Litwie. "Liet.Aidas" Nr.140 z 21.VI.1935 r. donosi, iż litewski minister Oświaty prof.J.Tonkunas w wywiadzie prasowym poinformował, iż jesienią r.b. w Kownie i Kłajpedzie utworzone zostaną dwa instytuty pedagogiczne. Instytuty te co roku będą kształciły po 180 nowych nauczycieli. Studja w instytutach pedagogicznych będą bezpłatne, zaś osoby nieposiadające dostatecznych środków będą brały stypendja.

W dalszym ciągu minister Oświaty zaznaczył, iż na przyszłość w szkołach męskich główny nacisk będzie się kładło na naukę języka angielskiego, zaś w szkołach żeńskich - na naukę jęz.francuskiego. Co się tyczy reformy pisowni litewskiej, to w r.1935/36 nie zostanie ona jeszcze w szkolnictwie uwzględniona.-

Kronika.

Dokoła konfliktu w łonie Związku Ludowców. "Sekmadienis" Nr.25 /VI.1935/:Dyrektor Funduszu Pracy p.Żygelis w związku z usunięciem go z partji Ludowców wystosował do centralnego komitetu partji Ludowców oświadczenie protestacyjne.-

Utworzenie Izby Pracy w Litwie. "L.Aidas" Nr.141 /VI.1935/:Dnia 21 czerwca 1935 r. lit.Gabinet Ministrów rozpatrzył i zatwierdził ustawę o utworzeniu w Litwie Izby Pracy.-

Podróż W.Uždavinysa do państw południowo-europejskich. "Liet.Žinios" Nr.139 /VI.35/: Redaktor "Musu Vilnius" W.Uždavinys w końcu maja 1935 r. udał się w podróż do państw południowo-europejskich. Po zwiedzeniu Hiszpanji i Portugalji Uždavinys udał się do Anglji. Do Litwy p.Uždavinys powróci w końcu czerwca r.b.-

Liczba byłych wojskowych w policji litewskiej. "L.Aidas" Nr.140 /VI.1935 r./:W litewskiej policji mundurowej oraz w policji granicznej pracuje obecnie 3.560 byłych wojskowych, w czem 259 oficerów.-

W sprawie Związku Organizacyj Popierania Siły Zbrojnej. "Rytas" Nr.140 /VI.1935/,nawiązując do powstania w Litwie Związku Organizacyj Popierania Siły Zbrojnej, wskazuje na konieczność zajęcia się zagwarantowaniem bezpieczeństwa ludności cywilnej na wypadek przyszłej wojny. "Rytas" wyraża zdanie, iż kwestja ta posiada ogromne znaczenie, gdyż przyszła wojna niechybnie będzie polegała na niszczeniu ośrodków wewnątrz kraju.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

Więziennictwo w Kłajpedzie. "L.Aidas"141: Kraj Kłajpedzki posiada 5 więzień, mogących pomieścić 206 osób. Liczba więźniów w Kraju Kłajpedzkim waha się obecnie od 213 do 275. Więzienie kłajpedzkie posiada 130 miejsc, w Szyłokarczmie 40 i w więzieniach w Prekule, Rusni i Wieszwilach po 12 miejsc. W 1934 r. w Kr.Kłajpedzkim ogółem uwięziono 2.110 osób, w czem 427 kobiet.-